

Raadsvoorstel

Datum B&W-besluit	: 16 juni 2026	Portefeuille	: H. Vlastuin
Raadsvergadering	:		
Agendapunt	: Vult Griffie in	Zaaknummer	: 169009 / 169057
Bijlage(n)	: 1		

Onderwerp: Vangnetuitkering 2025 aanvragen

Wettelijke grondslag

Besluit Participatiewet paragraaf 3

Participatiewet artikel 69

Participatiewet artikel 74

Beoogd effect

Tijdig een aanvraag doen voor het beroep doen op een Vangnetuitkering 2025 voor het tekort op de BUIG (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten), zodat we het tekort kunnen verminderen. Daarmee waarborgen we voldoende middelen voor ondersteuning van onze inwoners die van ons een uitkering ontvangen.

Beslispunten

1. In te stemmen met de verklaring van het college dat maatregelen zijn getroffen om tot tekortreductie op de BUIG-gerelateerde uitgaven te komen, zodat een Vangnetuitkering 2025 kan worden aangevraagd.

Aanleiding

De gemeente ontvangt van het Rijk een gebundelde uitkering voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW¹, IOAZ² en Bbz 2004³ (levensonderhoud startende ondernemers) en voor de inzet van loonkostensubsidie. Deze uitkering heet het BUIG budget (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten). In 2025 komen we niet uit met dit budget. We hebben niet genoeg geld gekregen vanuit het Rijk om de eerder genoemde uitkeringen te kunnen betalen. Met dit voorstel kunnen we extra geld krijgen van het Rijk.

Gemeenten tot 15.000 inwoners ontvangen de BUIG-gelden op basis van historische uitkeringslasten. Dit betekent dat ons uitgekeerde budget wordt gebaseerd op de cijfers

¹ Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werkloze werknemers

² Inkomensvoorziening Ouder en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Zelfstandigen

³ Bijstand voor zelfstandigen

van twee jaar eerder (T-2). Recente ontwikkelingen zijn dus niet verwerkt in de hoogte van het beschikbaar gestelde BUIG-budget van het jaar waarin de kosten moeten worden betaald.

De gemeente kan in aanmerking komen voor een aanvullende uitkering vanuit het Rijk wanneer deze een (omvangrijk) tekort heeft op het BUIG-budget. Dit heet de Vangnetuitkering. Er zijn twee soorten Vangnetuitkeringen: de reguliere (standaard) Vangnetuitkering en de uitgebreide Vangnetuitkering. Gemeenten kunnen van de reguliere Vangnetuitkering gebruikmaken als zij een tekort hebben op het BUIG-budget. Gemeenten kunnen gebruik maken van de uitgebreide Vangnetuitkering als zij meerdere jaren achter elkaar een tekort hebben.

Om over 2025 in aanmerking te komen voor de reguliere Vangnetuitkering moet worden voldaan aan de volgende financiële en procedurele voorwaarden:

1. over 2025 moet sprake zijn van een tekort dat meer bedraagt dan 7,5% van de gebundelde uitkering (BUIG-budget);
2. over 2023, 2024 en 2025 moet sprake zijn van een gecumuleerd tekort van meer dan 7.5% van de gebundelde uitkering 2025 (BUIG-budget);
3. het college moet in 2026 tijdig een verzoek indienen voor de aanvraag van de Vangnetuitkering (voor 16 augustus 2026);
4. bij het indienen van het verzoek moet het college met instemming van de gemeenteraad verklaren dat het maatregelen heeft genomen om tot tekortreductie te komen.

Scherpenzeel komt voor 2025 in aanmerking voor de reguliere Vangnetuitkering.

Argumenten

1.1 Met de instemming kan de Vangnetuitkering van € 40.495 worden aangevraagd

Voor het aanvragen van een vangnetuitkering over het jaar 2025 is het noodzakelijk dat de gemeenteraad door het college wordt geïnformeerd over de analyse van het BUIG-tekort en de maatregelen om het tekort te verkleinen. De gemeenteraad stelt met de instemming vast dat het college inzicht heeft gegeven in de maatregelen om het tekort te reduceren. In de bijlage 'Concept aanvraagformulier Vangnetuitkering 2025' staat meer informatie over de analyse en de genomen maatregelen. Zonder de instemming kan er geen geld worden aangevraagd.

De aanvraag van de Vangnetuitkering is als bijlage toegevoegd bij dit voorstel. De aanvraag bevat de volgende onderdelen:

1. Verklaring college bij een basisverzoek
2. Ondertekening van het college
3. Instemming van de gemeenteraad

Kanttekeningen

1.1 De Toetsingscommissie Vangnet Participatiewet kan de aanvraag afwijzen

De gemeente is afhankelijk van het oordeel van de Toetsingscommissie Vangnet Participatiewet om in aanmerking te komen voor een vangnetuitkering. De commissie beoordeelt de aanvraag op basis van de door de gemeente aangeleverde informatie en onderbouwing. Op basis van deze beoordeling beslist de commissie of de gemeente recht heeft op een aanvullende uitkering uit het vangnetbudget. Het ministerie heeft ons gewezen op de Vangnetuitkering 2025, waardoor we de kans op afwijzing klein schatten.

Financiën

De gemeente Scherpenzeel voldoet aan de voorwaarden voor het reguliere vangnet. Voor toepassing van het reguliere vangnet geldt dat:

- over 2025 moet sprake zijn van een tekort dat meer bedraagt dan 7,5% van de gebundelde uitkering (BUIG-budget);
- over 2023, 2024 en 2025 moet sprake zijn van een gecumuleerd tekort van meer dan 7.5% van de gebundelde uitkering 2025 (BUIG-budget).

	2022 Sisa	2023 Sisa	2024 Sisa	2025 voorlopig
BUIG-budget	€ 1.131.340,-	€ 1.238.359,-	€ 1.361.633,-	€ 1.470.212,-
BUIG-lasten	€ 1.095.684,-	€ 1.256.373,-	€ 1.435.953,-	€ 1.657.728,-
Resultaat	€ 35.656,-	€ 18.014,-	€ 74.320,-	€ 187.516,-
Resultaat %	3.2%	-1,5%	-5,5%	-12,8%

Het uitgebreide vangnet stelt als voorwaarde dat in 2025 én in ten minste twee van de drie voorafgaande jaren (2022–2024) sprake is van een tekort van minimaal 5%, waarbij het tekort per afzonderlijk jaar wordt beoordeeld en geen cumulatie plaatsvindt.

Financiële uitkomsten gemeente Scherpenzeel

Uit de gerealiseerde en voorlopige cijfers blijkt het volgende:

- In 2025 bedraagt het (geschatte) tekort € 187.516, overeenkomend met 12,8% van het BUIG-budget (663001 Uitkering Participatiewet(K)).
- Over de jaren 2023, 2024 en 2025 gezamenlijk is sprake van een cumulatief tekort dat de drempel van 7,5% van het definitieve budget 2025 overschrijdt.
- In de jaren 2022 en 2023 is geen sprake van een tekort van minimaal 5%, waardoor niet wordt voldaan aan de vereisten voor het uitgebreide vangnet.

Op grond van bovenstaande beoordeling voldoet de gemeente Scherpenzeel aan alle voorwaarden voor het reguliere vangnet. De gemeente komt niet in aanmerking voor het uitgebreide vangnet, aangezien niet wordt voldaan aan de vereiste structurele tekorten over meerdere afzonderlijke jaren voorafgaand aan 2025.

Op basis van de toepassing van de regels voor het reguliere vangnet bedraagt de berekende vangnetuitkering voor de gemeente Scherpenzeel **€ 40.495**. Deze uitkomst is gebaseerd op het tekort boven de geldende eigenrisicodrempel en is nader uitgewerkt in de onderstaande tabel.

Eigenrisicodrempel (7.5%)	€ 110.266,-
De eerste trede betreft het tekort tussen 0% en 7,5% (regulier vangnet); voor dit deel van het tekort wordt 0% gecompenseerd vanuit de vangnetuitkering.	€ 0,-
De tweede trede betreft het tekort tussen 7,5% en 12,5% (regulier vangnet); voor dit deel van het tekort wordt 50% gecompenseerd vanuit de vangnetuitkering.	€ 36.755,25
De derde trede betreft het tekort >12,5% (regulier vangnet); voor dit deel van het tekort wordt 100% gecompenseerd vanuit de vangnetuitkering.	€ 3.740,-
Uw gemeente voldoet aan de financiële voorwaarden van het reguliere vangnet. De reguliere Vangnetuitkering 2025 bedraagt	€ 40.495,-

De vangnetuitkeringen over 2025 worden, na toetsing, begin 2027 uitgekeerd.

Voor het jaar 2026 zal opnieuw worden beoordeeld of de gemeente Scherpenzeel op basis van de dan geldende gerealiseerde cijfers in aanmerking komt voor toepassing van de vangnetregeling.

Proces

Na instemming kunnen de formulieren voor de aanvraag Vangnetuitkering 2025 worden verstuurd. Deze aanvraag moet voor 16 augustus 2026 zijn ontvangen door de Toetsingscommissie. Voor het indienen van de aanvraag wordt het verplichte aanvraagformulier gebruikt.

Evaluatie

N.v.t.

Bijlage(n)

1. Concept aanvraagformulier Vangnetuitkering 2025

Burgemeester en wethouders van Scherpenzeel,

A.N. van den Bergh
secretaris

M.C. Teunissen
burgemeester